

TN § 167**Motion. Bättre bad för små barn centralt i Visby under sommaren**

Ärendenummer: TN 2025/1233

Paragraf föregående instans: TN AU § 153

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden föreslår regionfullmäktige att bifalla första punkten i Miljöpartiets motion, Bättre bad för små barn centralt i Visby under sommaren.
2. Tekniska nämnden föreslår regionfullmäktige att anse andra och tredje punkten i Miljöpartiets motion, Bättre bad för små barn centralt i Visby under sommaren, besvarade.

Sammanfattning

I en motion inkommen från Miljöpartiet föreslås att en utredning skall göras angående en badplats på gångavstånd från Visby innerstad som passar små barn och alla andra. Motionen föreslår även att Region Gotland tar initiativ till ett samarbete om utformningen av lekmiljö med gotländska formgivare samt att Region Gotland ställer sig positiv till ekonomisk samverkan med utomstående finansiärer.

Bedömning

Teknikförvaltningen vill inledningsvis understryka att frågeställningen är viktig och högt prioriterad. I Visby samt dess närområde finns idag fyra kommunägda havsbad: Kallis, Norderstrand, Gustavsvik samt Snäckviken. De två senare kan inte anses ligga inom gångavstånd för en barnfamilj. Kallis genomgick under 2024-2025 en upprustning och förutsättningarna för bad i alla åldrar har avsevärt förbättrats. Trots detta gör platsens exponering för kraftiga vågor att den inte är optimalt lämpad för de allra minsta barnen. Vid Norderstrand sker bad från en anlagd sandstrand i anslutning till en restaurangbyggnad. En låg betongmur vid strandkanten fungerar som ett skydd mot stranderosion. Erosionsskyddet är delvis trasigt och stora mängder sand försvinner ut i havet under höst och vinter och måste årligen ersättas. Mot bakgrund av detta har en förstudie och utredning beställts med syfte att identifiera lämpliga åtgärder för att åstadkomma en badplats med god standard, vars anläggningar är dimensionerade för att stå emot framtida stormar och vågors påfrestningar. Förstudien är för närvarande påbörjad men tillfälligt pausad.

Teknikförvaltningen ser, med utgångspunkt i de preliminära åtgärdsförslagen i förstudien, inga hinder för att inkludera en utredning om att skapa en strandmiljö som också är väl anpassad för mindre barn i det pågående projektet. Tvärtom öppnar de tekniska åtgärderna för att tillskapa nya kvaliteter i badmiljön, vilket skulle kunna göra badplatsen mer tillgänglig, trygg och attraktiv för hela familjen.

Teknikförvaltningen ställer sig positiv till tanken att anlita konstnärer eller formgivare för att skapa en unik och estetiskt tilltalande miljö kring badplatserna. En sådan satsning kan höja kvaliteten och locka fler besökare, samtidigt som det bidrar till platsens identitet och karaktär. Dock är det viktigt att notera att Lagen om offentlig upphandling (LOU) förhindrar förvaltningen från att genomföra upphandlingar baserat på exempelvis bostadsort eller annan liknande selektion. Upphandlingar måste ske enligt gällande regelverk för att säkerställa transparens och rättvisa.

Slutligen har teknikförvaltningen inga invändningar mot att externa medel söks för att finansiera projektet.

Barn- och genusperspektiv

Teknikförvaltningen är väl medveten om vikten av att badplatserna i Visby och dess närområde ska vara trygga och tillgängliga för barnfamiljer. I dagsläget är det bara Kallis och Norderstrand som kan anses ligga inom rimligt gångavstånd för barnfamiljer. Renoveringen av Kallis har avsevärt förbättrat badmöjligheterna för alla åldrar. De kraftiga vågorna är dock en säkerhetsutmaning, särskilt för de minsta barnen. Norderstrand har en konstgjord sandstrand som är mer lämplig för barn, men de befintliga erosionsskyddet försämrar badplatsens funktion.

Teknikförvaltningen ser därför en möjlighet i att, i samband med kommande åtgärder för erosionsskydd, utveckla Norderstrand till en badplats som är både säker och tillgänglig för små barn. Kombinationen av tekniska förbättringar och utformning med barnens behov i fokus kan skapa en miljö som uppfyller både trygghets- och kvalitetskrav.

Landsbygdsperspektiv

Förvaltningen vill också framhålla att tillgången till barnvänliga havsbad är en viktig resurs för invånare på landsbygden och bidrar till en bredare tillgång till natur- och rekreationsmiljöer inom kommunen. Även om badplatserna på landsbygden i dagsläget inte är lika lättillgängliga för familjer utan bil, har de stor betydelse för de boende. Teknikförvaltningen beaktar landsbygdsperspektivet i den fortsatta planeringen, bland annat genom att erbjuda badplatser med geografisk spridning över ön, vilket också framhålls i Riktlinjer för Region Gotlands service på bad- och besöksplatser som fastställdes av tekniska nämnden 2024-09-18.

Ekonomiska konsekvenser

Det nuvarande erosionsskyddet vid Norderstrand är delvis skadat, vilket leder till betydande sandförluster under höst- och vintersäsongen. Den pågående förstudien som syftar till att identifiera lämpliga åtgärder är en viktig del i att skapa en hållbar och kostnadseffektiv lösning. Teknikförvaltningen ser inga hinder i att förena erosionsskyddets tekniska krav med skapandet av en barnvänlig badplats, vilket kan ge mervärde både ekonomiskt och funktionellt.

Miljö- och klimatperspektiv

Vid utvecklingen av badplatsen bör tillgänglighetsaspekter beaktas. Vid planeringen är det också viktigt att bevara den naturliga havsbotten och minimera påverkan på det marina ekosystemet. Åtgärder som att använda miljövänliga material och tekniker kan bidra till att minska det ekologiska fotavtrycket. Klimatförändringar påverkar kustnära områden och Gotland är utsatt för stigande havsnivåer och extremväder. Vid planering av ett nytt havsbad bör hänsyn tas till dessa faktorer för att säkerställa anläggningens långsiktiga hållbarhet. Det kan innebära att bygga med höjda nivåer, använda klimatanpassade material och skapa naturliga barriärer mot erosion. Projektet främjar hållbara transportalternativ, såsom cykel och gång, vilket minskar koldioxidutsläpp från besökare.

Ärendets behandling under mötet

Enhetschef Christian Strängborn och stadsträdgårdsmästare Hildegun Nilsson Varhelyi föredrar ärendet.

Stefan Nypelius (C) yrkar på att motionens första punkt, att en utredning ska göras angående en badplats på gångavstånd från Visby innerstad som passar små barn och alla andra, bifalles.

Stefan Nypelius (C) yrkar på att motionens andra och tredje punkt, att Region Gotland tar initiativ till samarbete om utformning av lekmiljö med gotländska formgivare respektive att Region Gotland ställer sig positiv till ekonomisk samverkan med utomstående finansiärer, ska anses besvarade.

Eva Gahnström (C), Mariette Nicander (M), Socialdemokraterna och Tony Johansson (S) samt Per Edman (V) ställer sig bakom Stefan Nypelius (C) yrkanden.

Ordförande ställer proposition på Stefan Nypelius (C) yrkanden och finner att de vinner bifall.

Per Edman (V) påtalar att farliga strömmar förekommer vid Kallis och föreslår skyltning. Tillförordnad förvaltningschef Mats Eriksson tar med sig frågan.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår regionfullmäktige att bifalla Miljöpartiets motion, Bättre bad för små barn centralt i Visby under sommaren.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Teknikförvaltningen daterad 2025-09-09

Motion daterad 2023-12-11

Presentation på sammanträde

Skickas till

Regionstyrelsen, referens RS 2023/2473